

Sygn. akt IV P-Pm-upr 16/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2023r.

Sąd Rejonowy w Giżycku IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Bożena Makowczenko

Protokolant st. sekr.sąd. Justyna Kurzynowska – Lubecka

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2023r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w B.**

przeciwko **D. C. (1) i K. M. (1)**

o zapłatę

1. Powództwo wobec obu pozwanych oddała.

2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwoty po 1679,40 zł (jeden tysiąc sześćset siedemdziesiąt dziewięć złotych 40/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Bożena Makowczenko

Sygn. akt IV P – Pm – upr 16/22

UZASADNIENIE

Powód (...) w B. domagało się w pozwie zasądzenia od pozwanych D. C. (1) i K. M. (1) kwot po 2336,05 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 31 grudnia 2021r. do dnia zapłaty w odniesieniu do pozwanego D. C., zaś od dnia 12 stycznia 2022r. w odniesieniu do pozwanego K. M..

Wnosił nadto powód o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podał powód, że dnia 3 sierpnia 2021r. do Dowódcy 1 Brygady Logistycznej wpłynął meldunek z JW. Nr (...) w G. dotyczący powstania szkody w mięśni wojzkowym. Zgodnie z meldunkiem przedmiotem szkody są braki w wyposażeniu pojazdów należących do plutonowego G. Z. (1). Szkada została stwierdzona w czasie komisyjnego spisu z natury przez komisję powołaną rozkazem Dowódcy JW. (...) nr Z – 22 z 3 lutego 2021r. w kompanii remontowej. Jako odpowiedzialnego za powstanie szkody wskazano plut. G. Z.. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że odpowiedzialnymi za szkodę są: plut. G. Z. (1), st. chor. szt. K. M. (1) i kpt. D. C. (1).

G. Z. (1) w dniu 24 lutego 2020r. został oddelegowany do wykonywania zadań w Sekcji Logistyki do dnia 5 sierpnia 2020r. Od lipca 2020r. przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Podał powód, iż pojazdy te były niezabezpieczone i nieobsługiwane od kilku miesięcy. Podczas nieobecności żołnierza nie były stawiane żadne zadania związane z konserwacją czy też eksploatacją pojazdów. Dostęp do pojazdów mieli też inni żołnierze. Po oddelegowaniu

żołnierza odpowiedzialnego za pojazdy nie przekazano sprzętu tego innej osobie, która będzie go zastępować. W przypadku braku takiej osoby sprzęt ten należało przekazać przełożonemu. Do przekazania nie doszło też w sytuacji kiedy żołnierz został skierowany na długotrwałe zwolnienie lekarskie.

Zdaniem zatem powoda odpowiedzialność szkodową w związku z nienależytym wykonywaniem obowiązków służbowych związanych z nadzorem powinni ponieść przełożeni żołnierza – st. chor. szt. K. M. (1) i dowódca kompanii kpt. D. C. (1). W ocenie powoda żołnierze ci wini odpowiadać w częściach równych za powstałą szkodę.

Pozwany **K. M. (1)** w odpowiedzi na pozew powództwa nie uznał i wniósł o jego oddalenie w całości. Wniósł też o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wniósł też o zawiadomienie o toczącym się procesie i wezwanie do wzięcia udziału w sprawie G. Z. (1).

W uzasadnieniu pozwany podał, że w dniu 2 września 2020r. wypowiedział stosunek zawodowej służby wojskowej ze skutkiem na dzień 31 marca 2021r. a od dnia 2 września 2020r. do 12 marca 2021r. odbywał praktykę zawodową w (...) Sp. z o.o., na którą skierowany został decyzją Departamentu Ministerstwa Spraw Socjalnych w W. z dnia 18 września 2020r. W związku z zakończeniem służby wojskowej został całkowicie rozliczony w Dowództwie 1 Brygady Logistycznej.

Podał nadto, że nie zawierał z G. Z. żadnej umowy o wspólnej odpowiedzialności majątkowej a z pozwu nie wynika na podstawie jakich okoliczności doszło do wskazania jego osoby jako osoby odpowiedzialnej za powstałą szkodę.

Pozwany nie brał udziału w przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym, w szczególności nie odebrano od niego żadnego oświadczenia. Zdaniem pozwanego stan faktyczny podany przez powoda jest odmienny od tego, który miał miejsce w rzeczywistości. Nie jest prawdą to, że powierzone G. Z. mienie nie było zabezpieczone i nieobsługiwane. Pojazdy przechodziły badania techniczne, co więcej, posiadały sprawne i zamknięte kłódki. Nie jest też prawdą to, że inni żołnierze mieli do nich dostęp gdyż klucze do warsztatu miał tylko plut. G. Z..

Pozwany **D. C. (1)** w odpowiedzi na pozew powództwa także nie uznał i wniósł o jego oddalenie w całości. Wniósł też o zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wniósł też o zawiadomienie o toczącym się procesie i wezwanie do wzięcia udziału w sprawie G. Z. (1).

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował prezentowane przez powoda w pozwie stanowisko. Podkreślił, że podczas przebywania żołnierza G. Z. zarówno na zwolnieniu jak i na urlopie zdrowotnym jego obowiązki mieli pełnić zastępcy. W terminie od 31 lipca do 18 sierpnia 2020r. miał go zastępować mł. chor. R. D., od 19 do 25 września 2020r. – kpr S. S. (1), od 26 września do 6 listopada 2020r. – st. szer. R. W. (1), od 6 do 30 listopada 2020r. – st. szer. M. B. (1), od 1 do 30 grudnia 2020r. – st. szer. Z. Ż. (1).

Ponadto podał pozwany, iż protokołem zdawania i obejmowania obowiązków na stanowisku służbowym w dniu 9 października 2020r. pozwany przekazał obowiązki na stanowisku st. chor. sztab. D. F. (1).

W terminie od 3 do 17 stycznia 2021r. pozwany odbywał izolację przed rotacją Polskiego Kontyngentu Wojskowego w składzie batalionowej grupy bojowej sił wzmocnionej wysuniętej obecności (...) w (...) a od 23 stycznia 2021r. do 5 lutego 2021r. przebywał w rejonie działania Polskiego Kontyngentu Wojskowego w składzie batalionowej grupy bojowej sił wzmocnionej wysuniętej obecności (...) w (...).

Oświadczył pozwany, że nie zawierał z G. Z. żadnej umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej.

Podniósł też, iż z pozwu nie wynika na podstawie jakich okoliczności doszło do wskazania pozwanego jako osoby odpowiedzialnej za powstałą szkodę. Nie brał on udziału w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym, nie odebrano od niego żadnego oświadczenia.

Podał też, iż mienie powierzone G. Z. było zabezpieczone a pojazdy przechodziły wszystkie potrzebne badania techniczne. Miały sprawne i zamknięte klódki. Inni żołnierze nie mieli dostępu do pojazdów gdyż klucze do warsztatu posiadać miał tylko G. Z..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny;

Pozwani K. M. (1) i D. C. (1) przed odejściem na emeryturę pełnili zawodową służbę wojskową w JW. Nr (...) w G.. Kapitan D. C. (1) był dowódcą 2 kompanii remontowej, chorąży K. M. (1) z kolei był jego podwładnym i dowódcą plutonu. Z kolei podwładnym K. M. był plutonowy G. Z. (1). Żołnierz ten służył w jednostce od 2007r. Był dowódcą drużyny w plutonie robót specjalnych.

D. C. (1) jako dowódca kompanii odpowiadał w szczególności za:

- realizację powierzonych zadań
- prawidłowe rozliczanie zadań i poleceń wykonywanych w podległej komórce
- utrzymywanie we właściwym stanie powierzonego mienia

Do jego obowiązków z kolei należało w szczególności:

- realizowanie przedsięwzięć zapewniających utrzymanie stałej gotowości bojowej kompanii oraz sprawne wykonywanie czynności w procesie osiągnięcia gotowości do podjęcia działań
- prowadzenie remontów i obsługa uzbrojenia i sprzętu wojskowego zgodnie z planem remontów
- planowanie i realizacja przedsięwzięć związanych z prawidłowym zabezpieczeniem procesu remontowego uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz przygotowania kompanii do wykonywania zadań remontowych w warunkach bojowych
- współuczestniczenie w planowaniu remontów uzbrojenia i sprzętu wojskowego w batalionie
- dbałość o stan techniczny uzbrojenia, sprzętu wojskowego i innego sprzętu znajdującego się na wyposażeniu kompanii oraz właściwe jego wykorzystanie, utrzymanie, przechowywanie i konserwację, z zachowaniem warunków bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zabezpieczenia ppoż

/dowód: kopia rozkazu w sprawie nadania zakresów obowiązków dla stanowisk służbowych żołnierzy zawodowych i pracowników resortu obrony narodowej- zgodnie z etatem 112 batalionu remontowego , kopia karty opisu stanowiska pracy k. 126- 129/

Pozwany K. M. (1) jako dowódca plutonu odpowiadał w szczególności za;

- gotowość bojową i wyszkolenie bojowe w plutonie
- sprawność techniczną uzbrojenia i sprzętu wojskowego plutonu oraz jego ukończenie i utrzymanie
- jakość i terminowość wykonywanych napraw
- ponosił odpowiedzialność materialną za powierzone mienie.

Do jego obowiązków natomiast należało między innymi:

- utrzymanie stałej gotowości bojowej w plutonie
- szkolenie plutonu zgodnie z kompetencyjnym zakresem odpowiedzialności szkoleniowej

- stawianie zadań i określanie celów bezpośrednim podwładnym, dokonanie oceny ich wykonania oraz planowanie rozwoju służbowego podległych żołnierzy

- realizowanie planu obsługiwań i napraw oraz przestrzeganie procesów technologicznych i warunków technicznych napraw sprzętu

- dbałość o powierzony sprzęt techniczny znajdujący się w plutonie

/dowód: kopia rozkazu w sprawie nadania zakresów obowiązków dla stanowisk służbowych żołnierzy zawodowych i pracowników resortu obrony narodowej- zgodnie z etatem 112 batalionu remontowego , kopia karty opisu stanowiska pracy k. 130 - 133/

G. Z. (1), podobnie jak innym żołnierzom 112 kompanii remontowej, powierzone zostało mienie, w tym pojazd marki S. 266 B2/sam nr rej. (...) z przyczepą (...) nr rej. (...), pojazd marki S. 266 (...) nr rej. (...), przyczepa PAD - 16 nr rej. (...), pojazd marki S. 266 (...) o numerze rejestracyjnym (...) i przyczepka o numerze rejestracyjnym (...).

Były to pojazdy, w których nadwozia stanowiły warsztaty wyposażone w narzędzia niezbędne do napraw i remontów sprzętu wojskowego w warunkach bojowych i poligonowych. Były one zamykane a klucze od nadwozi miał G. Z. (1).

Pieczę nad tym mieniem sprawował użytkownik – G. Z. (1). To on był zobowiązany do tego aby sprawdzać stan tych pojazdów i mieć pieczę nad ich wyposażeniem. Miał on też obowiązek zgłaszania każdego braku w mieniu. W każdym miesiącu, aż do oddelegowania go do innej sekcji, w tzw. dniu technicznym, cyklicznie dokonywał przeglądu sprzętu, a czynności te wpisywał w książce usług technicznych.

/dowód: zeznanie św. G. Z. k. 118 – 119/

W dniu 24 lutego 2020r. G. Z. oddelegowany został do wykonywania zadań w Sekcji Logistyki do dnia 31 grudnia 2020r.

/dowód: kopia rozkazu dziennego z dnia 7 lutego 2020r. k. 18/

Od 31 lipca 2020r. do 30 grudnia 2020r. żołnierz ten przebywał na długotrwałym zwolnieniach lekarskich.

W trakcie nieobecności w jednostce G. Z. jego zadania mieli wykonywać: od 31 lipca 2020r. do 18 sierpnia 2020r. R. D. (2), od 19 do 21 sierpnia 2020r. – S. S. (1), od 21 do 31 sierpnia 2020r. – S. S., od 27 sierpnia do 25 września 2020r. – S. S..

W terminie od 26 września 2020r. do 6 listopada 2020r. zastępował go R. W. (1).

Od 6 listopada 2020r. do 30 listopada 2020r. – M. B., od 1 do 30 grudnia 2020r. – Z. Ż..

/dowód: kopie rozkazów k. 19-26/

Od dnia zaś 31 grudnia 2020r. do 30 kwietnia 2021r. żołnierz ten przebywał na urlopie zdrowotnym.

Następnie, od dnia 4 maja 2021r. do 18 lipca 2021r. przebywał ponownie na zwolnieniach lekarskich.

/dowód: kopia rozkazów k. 27,183, 184-187 /

Wobec orzeczenia komisji lekarskiej nr (...) Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w E. w sprawie zdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej z dnia 14 czerwca 2021r. z dniem 22 czerwca 2021r. G. Z. (1) rozkazem dowódcy jednostki zwolniony został od wykonywania obowiązków.

Z dniem 5 lipca 2021r. zwolniony został z zawodowej służby wojskowej.

/dowód: kopia rozkazu k. 181, 184/

Pozwany D. C. (1) w dniu 9 października 2020r. swoje obowiązki pozwany przekazał D. F. (1).

/dowód: kopia protokołu k. 112/

W grudniu 2020r. przebywał na urlopie wypoczynkowym a w terminie od 3 stycznia 2021r. do 17 stycznia 2021r. pozwany odbywał izolację przed wyjazdem na misję. W okresie od 23 stycznia 2021r. do 5 lutego 2022r. pozwany przebywał w rejonie działania Polskiego Kontyngentu Wojskowego w składzie (...) Traktatu Północnoatlantyckiego w (...).

Z kolei pozwany K. M. (1) od dnia 5 października 2020r. do 12 marca 2021r. odbywał w L. praktykę zawodową w (...) Sp. z o.o., na którą to skierowany został decyzją Departamentu Ministerstwa Spraw Socjalnych w W. z dnia 18 września 2020r.

Jego służba wojskowa zakończona z dniem 31 marca 2021r. na skutek wypowiedzenia służby w dniu 2 września 2020r. (okoliczności bezsporne).

Jeszcze w trakcie pełnienia służby wojskowej przez żołnierza G. Z., w dniu 3 sierpnia 2021r. do Dowódcy 1 Brygady Logistycznej w B. wpłynął meldunek z Jednostki Wojskowej Nr (...) w G. o powstaniu szkody w mieniu wojskowym powierzonym wcześniej temu żołnierzowi. Autorem meldunku był dowódca jednostki major P. I.. Podał w nim, że szkoda powstała w dniu 21 czerwca 2021r. Przedmiotem szkody były braki w wyposażeniu pojazdów należących do plutonowego G. Z. (1).

Szkoda ta została ujawniona podczas komisyjnego spisu z natury przez komisję powołaną rozkazem Dowódcy JW. (...) nr Z-22 z 3 lutego 2021r.

Przewodniczącym komisji ustanowiony został S. S. (1). Jej członami zostali: A. N. (1), M. B. (1) i P. G..

M. B. (1) miał być przekazany między innymi pojazd marki S. 266 B2/sam nr rej. (...) z przyczepą (...) nr rej. (...) oraz agregat spawalniczy.

Z kolei A. N. (1) miały być przekazany między innymi pojazd marki S. 266 (...) nr rej. (...).

/dowód: kopia rozkazu w sprawie powołania komisji k. 148/

Szkodę ujawniono ją w pojazdach:

- marki S. 266 B2/sam nr rej. (...) z przyczepą (...) nr rej. (...) (łączna kwota szkody – 1952,60 zł)
- marki S. 266 (...) nr rej. (...) (łączna kwota szkody - 3047,50 zł)
- przyczepa PAD- 16 nr rej. (...) (łączna kwota szkody – 861 zł)
- marki S. 266 (...) o numerze rejestracyjnym (...) (łączna kwota szkody – 1689,00 zł)
- przyczepka o numerze rejestracyjnym (...) (szkoda w kwocie 60 zł).

Kwota wszystkich braków wskazana w protokole szkody wyniosła kwotę 7610,10 zł.

/dowód; kopia protokołu szkody Nr 50/SCzS/2021 z dnia 6 sierpnia 2021r. k. 153- 164/

Wszczęte zostało następnie postępowanie wyjaśniające w sprawie szkody i w jego toku oświadczenie w sprawie niedoborów złożył G. Z. (1). Podał w nim, że nie jest odpowiedzialny za szkodę a dostęp do pojazdów, których dotyczy

szkoda mieli inni żołnierze. Wskazał też, że przebywał na urlopie zdrowotnym a w dniu 5 lipca 2021r. został zwolniony ze służby wojskowej.

/dowód: kopia oświadczenia k. 172/

Swoje oświadczenie złożył także M. B. (1). Podał w nim, że w pierwszych dniach spisu z natury obecny był G. Z. (1), w którego to obecności ujawniono braki. Żołnierz ten zobowiązał się do ich uzupełnienia oraz do usunięcia różnic w oznaczeniach wyposażenia jakie widniały w dokumentacji. Po informacji od G. Z. część wyposażenia odnaleziono w pomieszczeniu garażowym.

/dowód: kopia oświadczenia k. 173/

Oświadczenia składali również żołnierze: A. N. (1), R. W. (1), D. F. (1), A. P..

A. N. (1) wskazał, że na sprzęcie panował bałagan, dokumentacja pojazdów była niekompletna i nieaktualna. Pytany o braki użytkownik pojazdów nie podjął próby wyjaśnienia braków. Część wyposażenia odnaleziona została przez członków komisji.

R. W. (1) z kolei podał, że z uwagi na nieobecność użytkownika pojazdów nikt nie wchodził na zamknięte nadwozia pojazdów.

/dowód: kopia oświadczeń k. 177- 180/

W dniu 29 września 2021r. dokonano korekty protokołu szkody. Podano w nim, że w pojazdach:

- S. (...)/sam nr rej. (...) z przyczepą (...) nr rej. (...) kwota szkody wynosi 611,60 zł

- S. (...) nr rej. (...) kwota szkody wynosi 2530,50 zł

- przyczepa PAD- 16 nr rej. (...) kwota szkody wynosi 508,00 zł

- S. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kwota szkody wynosi 1022,00 zł.

Łączna kwota szkody wyniosła kwotę 4672,10 zł.

/dowód: kopia korekty protokołu szkody k. 210 – 215/

Kolejna korekta protokołu szkody miała miejsce w dniu 14 grudnia 2021r. Kwoty szkody pozostały bez zmian.

/dowód: kopia korekty protokołu szkody k. 219 – 224/

Jako odpowiedzialnych za powstanie szkody wskazano wyłącznie pozwanych D. C. i K. M.. Rozkazem Dowódcy 1 Brygady Logistycznej w B. Nr Z- 242 z dnia 15 grudnia 2022r. nakazano rozliczyć szkodę poprzez wystosowanie do obu pozwanych wezwań do zapłaty, w których każdy z nich miałby być wezwany do zapłaty 50% wartości szkody.

/dowód: kopia rozkazu k. 225/

Z kolei, rozkazem Nr Z – 9 z dnia 14 stycznia 2022r. nakazano skierować sprawę o naprawienie szkody na drogę sądową.

G. Z. (1), na wniosek obu pozwanych, w trybie art. 84§1 kpc, powiadomiony o postępowaniu, do sprawy nie wstąpił.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie powoda oparte zostało o regulację zawartą w art. 491 ustawy z dnia z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 655).Zgodnie z jego brzmieniem żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz żołnierze rezerwy

ponoszą odpowiedzialność majątkową za szkody wyrządzone w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w dyspozycji jednostek wojskowych oraz innych jednostek organizacyjnych i komórek organizacyjnych, w których żołnierze pełnią służbę, wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków służbowych.

Zasada ta precyzowana jest w art. 493 tej ustawy, w myśl którego żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz żołnierze rezerwy ponoszą odpowiedzialność majątkową za szkody wyrządzone w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w dyspozycji jednostek wojskowych oraz innych jednostek organizacyjnych i komórek organizacyjnych, w których żołnierze pełnią służbę, wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków służbowych.

Sąd pragnie w tym miejscu podkreślić, iż omawiana odpowiedzialność nie jest odpowiedzialnością abstrakcyjną. Analizując przesłanki opisane w art. 491 cytowanej ustawy koniecznym jest odniesienie ich do konkretnej osoby. To w odniesieniu do niej należy badać istnienie wszystkich opisanych wyżej przesłanek tej odpowiedzialności, która to oparta jest na zasadzie winy.

A zatem, żołnierz ponosi odpowiedzialność majątkową, gdy wystąpią łącznie cztery przesłanki:

- 1) niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków służbowych przez żołnierza
- 2) zaistnienie i wysokość szkody w mieniu wojskowym
- 3) wina żołnierza oraz
- 4) istnienie związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków służbowych przez żołnierza a powstałą szkodą (art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 492 ust. 1 ustawy).

Wskazać też należy, iż obowiązek wykazania spełnienia wyżej wymienionych przesłanek spoczywa na właściwym organie jednostki organizacyjnej. Podmiot ten ma obowiązek wykazania spełnienia wszystkich czterech przesłanek.

A zatem, aby można było mówić o odpowiedzialności majątkowej pozwanych powód winien był w niniejszym postępowaniu wykazać, że doszło po stronie pozwanych i z ich winy do zaniechań lub działań, których to następstwem było powstanie niedoboru opisanego w protokole szkody.

W ocenie Sądu powód nie wykazał okoliczności uzasadniających odpowiedzialność majątkową pozwanych.

Ujawniony niedobór opisany w protokole szkody nie był przez pozwanych kwestionowany. Osią sporu były natomiast okoliczności jego powstania oraz ich związek z przypisaniem pozwanym odpowiedzialności za szkodę.

Zadaniem zatem powoda było wykazanie pozostałych przesłanek. Temu obowiązkowi, zdaniem Sądu, powód nie podolał.

Przypomnieć tu należy, iż powód prezentował w sprawie stanowisko, że odpowiedzialność pozwanych wynika z nienależytego wykonywania przez nich obowiązków służbowych związanych z nadzorem nad żołnierzem i pozostawionym przez niego mieniem. Padł wprost zarzut taki, że pozwani nie dopilnowali aby G. Z. wywiązał się ze swoich zadań w zakresie pieczy nad mieniem.

Powód nadto zarzucał, że w trakcie nieobecności żołnierza odpowiedzialnego za pojazdy nie były one zabezpieczone i obsługiwane. Nie były stawiane żadne zadania związane z konserwacją czy eksploatacją pojazdów a dostęp do tych pojazdów miały mieć także inne osoby. Ponadto, po oddelegowaniu G. Z. na okres ponad 10 miesięcy nie przekazano powierzonego mienia innej osobie, która będzie go zastępowała a w przypadku braku takiej osoby sprzęt ten należało przekazać przełożonemu. Do przekazania nie doszło także w czasie gdy żołnierz był na zwolnieniu lekarskim.

W ocenie Sądu powód nie wykazał aby pozwani naruszyli swoje obowiązki jakie wypełniać mieli na piastowanych przez nich stanowiskach służbowych. Opisane one zostały wyżej. W ocenie Sądu analiza tych obowiązków nie daje podstaw by uznać, iż należało do nich także „dopilnowanie” aby podległy im żołnierz - G. Z. - wywiązał się ze swoich

zadań w zakresie pieczy nad mieniem. Powód nie wskazał z czego miałby ten obowiązek wynikać a zapisy podane w karcie opisu stanowisk pozwanych nie pozwalają na taki wniosek.

Stwierdzić zatem należy, iż obaj pozwani odpowiadają tylko i wyłącznie za swoje czyny, w tym za realizację przydzielonych każdemu z nich obowiązków.

Podstawowym zadaniem pozwanych było takie zarządzanie kompanią by realizowała ona swoje główne zadanie - dokonywanie napraw sprzętu wojskowego różnego typu z całego regionu. (...) winna była zatem posiadać sprawny sprzęt temu służący. Sprzęt ten był obsługiwany przez żołnierzy. Piecza nad pojazdami specjalnymi, takimi jak przedmiotowe warsztaty, była zadaniem – jak twierdzili wszyscy zgodnie – niejako pobocznym. Pojazdy te użytkowane były raz, może dwa razy w roku na poligonie a za każdym razem przeznaczany był do tego inny pojazd. Wszystkich takich pojazdów było 24.

Oprócz tych warsztatów pod nadzorem żołnierzy kompanii remontowej były inne sprzęty. One także podlegały nadzorowi żołnierzy i ich pieczy a ich użytkownicy odpowiadali za nie materialnie.

Pozwani, z racji zajmowanych stanowisk, winni byli dokonywać raz w miesiącu w tzw. dniach technicznych i raz w roku (obsługa roczna) przeglądów mienia i ich sprawdzenia. Z obowiązku tego obaj pozwani wywiązywali się.

Przekonują o tym zarówno zeznania przesłuchanych w sprawie świadków jak i pozostałe dowody. Wynika z nich, że pozwani – zgodnie z przyjętymi regułami i wieloletnią praktyką - dokonywali sprawdzenia sprzętu kompanii. Z uwagi jednak na wielość mienia były to kontrole wrywkowe i w każdym miesiącu kontrolowali inny sprzęt i zawsze odbywało się to przy obecności żołnierza - użytkownika.

Przywołać w tym miejscu należy zapisy jakie znajdują się w złożonych do akt dokumentach.

Otóż, w planach nadzorów służbowych na 2020 rok - w zamierzeniach nadzorczych dowódcy kompanii 2 remontowej - podano, iż w każdym miesiącu odbywać się będzie sprawdzenie stanu technicznego, utrzymania, ukompletowania, dokumentacji eksploatacyjnej oraz przestrzegania przepisów gospodarki i zasad eksploatacji SpW zawartych w dokumentach normatywnych. Reguły te odnosiły się też do mienia uzbrojenia, elektroniki, informatyki, infrastruktury.

Sprawdzeniu podlegało: porównanie stanu ewidencyjnego i faktycznego sprzętu wojskowego wraz z ukompletowaniem znajdującego się w pododdziale oraz prawidłowość ich zabezpieczenia, stan techniczny oraz jakość utrzymania sprzętu, sposób przeprowadzania obsługiwania okresowych, czasu dyspozycyjnego na realizację obsługiwania technicznego, sposób prowadzenia nadzoru przez szefa pododdziału .

W każdym miesiącu znajdują się podpisy dowódcy jako zadania zrealizowanego – pozwanego D. C. - od stycznia 2020r. do sierpnia 2020r. W adnotacjach wymienione są m.in. : książka ewidencji mienia pododdziału, dokumentacja obsługowa, książka ewidencji uzbrojenia i sprzętu wojskowego, książka przeglądów kontrolnych.

/dowód: plan nadzorów służbowych na 2020 rok k. 259- 263/

Ponadto, odpowiednie zapisy o kontrolach znajdują się także w innych dokumentach. I tak, w książce pojazdu mechanicznego S. (...) widnieją zapisy o tym komu pojazd przydzielony np. G. (...).12.2011r., A. N. 21.06.2021r.

Są tam też zapisy z ewidencji pracy pojazdu , obsługi technicznej pojazdu (D. C. wpis z 27 maja 2017r. i 12.08.2022r.)

Podobne zapisy znajdują się w dokumentach dotyczących pozostałych pojazdów.

/dowód: kserokopie książki pojazdu mechanicznego S. (...) pracy pojazdu , obsługa techniczna pojazdu (D. C. wpis z 27 maja 2017r. i 12.08.2022r. k. 270 – 293,

kserokopia książki pojazdu (...) (przyczepa) - (...) techniczna : 27 czerwca 2019r., 30 czerwca 2020r k. 294 – 320,

kserokopia pojazdu S. (...) techniczna 30 czerwca 2020r. C., 7 maja 2021r. k. 353 - 415,

kserokopia książki pojazdu przyczepy (...) - (...) techniczna 12 maja 2017 i 7 maja 2021 k. 429, k. 416- 441,

kserokopie książki pojazdu mechanicznego S. (...) k. 270 – 293, kserokopia książki pojazdu (...) (przyczepa) k. 294 – 320, kserokopia książki pojazdu (...) k. 321- 352 - (...) techniczna 14 czerwca 2018r., i 27 czerwca 2019r. , 30 czerwca 2020r., 7 maja 2021r. k. 335 odpis dowódcy pododdziału, kserokopia pojazdu S. (...) k. 353 - 415/

Tak więc, w ramach swoich obowiązków obaj pozwani w przyjęty w jednostce sposób dokonywali wyrywkowego przeglądu mienia przydzielonego podległym im żołnierzom.

Nie można też podzielić tezy prezentowanej przez powoda jakoby pojazdy G. Z. były niezabezpieczone czy niesprawne. Powód nie przedstawił na to żadnego dowodu i nie wskazał w czym przejawiał się brak zabezpieczenia pojazdów. Poza sporem pozostawało, że pojazdy te stały na terenie parku sprzętu technicznego, podobnie jak inne pojazdy kompanii. Teren parku był zamknięty i dostęp do niego był ograniczony i pozostawał pod dozorem. Pojazdy te przechodziły okresowe badania techniczne. Były zatem sprawne.

Poza tym, chybionym okazał się zarzut powoda jakoby oprócz G. Z. dostęp do jego pojazdów mieli inni żołnierze.

Jak podano już wcześniej, warsztaty były odrębnie zamykane a przeglądy techniczne wnikały z tego, że kabiny kierowcy były otwarte. Nie oznaczało to bynajmniej dostępu do tych warsztatów. Te bowiem cały czas były zamknięte.

Nikt oprócz użytkownika nie posiadał kluczy do jego mienia i tak też było w przypadku mienia G. Z..

Potwierdzali powyższe przesłuchiwani w sprawie świadkowie.

Świadek M. B. (1) podał w szczególności, że w batalionie remontowym w G. służy od 3 sierpnia 2021r. Podał, że wszystkie przejmowane komisyjnie pojazdy, za które do tej pory odpowiadał G. Z., stały na terenie parku sprzętu technicznego w batalionie. Jest to wewnętrzna strefa wydzielona na terenie jednostki, do której wstęp mają tylko osoby mające prawo tam przebywać. Przy bramce wjazdowej żołnierz dyżurny weryfikuje to prawo do wjazdu. Podał też, że niemożliwym było aby klucze do nich miał inny żołnierz. Wskazywał także, iż gdy żołnierz odpowiedzialny za dane mienie jest na zwolnieniu to jego mienia nie przekazuje się innemu. Taka sytuacja dotyczyła też jego samego kiedy to pojechał na misję na czas 7 miesięcy. Kontrole mienia jakie odbywają się co miesiąc są wyrywkowe, nie da rady sprawdzić wszystkiego.

/dowód: zeznania św. M. B. k. 248v- 249v/

Świadek R. W. (1) podał, że G. Z. (1) przez pewien czas był przełożonym świadka. Zdaniem świadka powierzenie tych pojazdów konkretnemu żołnierzowi oznacza, że ma on obowiązek dozorowania tego mienia, dbania o ten sprzęt i utrzymywania go w stałej gotowości. Raz w roku wykonywana jest tzw. obsługa techniczna, samochód wjeżdża na stację diagnostyczną, przechodzi przegląd. Co jakiś czas dowódca kompanii sprawdza stan tego mienia. Ma to miejsce co jakiś czas – chyba raz na kwartał. Kontrola jest wyrywkowa bowiem nie da rady za każdym razem sprawdzić wszystkiego. Potwierdził, że obaj pozwani wykonywali swoje zadania w zakresie kontroli mienia. Zawsze taka kontrola winna odbywać się w obecności żołnierza odpowiadającego za mienie. Otwarcie warsztatu nie wymagało adnotacji w dokumentach. To świadek na polecenie K. M. wjechał pojazdem G. Z. na stację diagnostyczną by pojazd przeszedł przegląd. Żołnierza nie było a upływał termin badań. Twierdził, że wyznaczenie innego żołnierza jako zastępującego nie oznacza przejęcia odpowiedzialności za sprzęt. Podczas nieobecności żołnierza nie dokonuje się kontroli jego mienia. Taka jest zasada.

Zaprzeczył jakoby kiedykolwiek miał wchodzić na pojazd G. Z., nigdy z szafki nie brał jego kluczy.

/dowód: zeznania św. R. W. k. 445v- 447/

Przypomnieć tu należy, iż pozwany D. C. (1) w dniu 9 października 2020r. protokołem zdawania i obejmowania obowiązków na stanowisku służbowym przekazał swoje obowiązki st. chor. sztab. D. F. (1).

Zastępujący pozwanego D. F. (1) także wrywkowo kontrolował sprzęt. Czynił to raz w miesiącu. Twierdził, że po przekazaniu stanowiska nie stał się odpowiedzialnym za mienie G. Z. bo to dalej ten żołnierz taką odpowiedzialność miał.

Swoje zadania zatem w zakresie nadzoru nad mieniem wykonywał w taki sam sposób w jaki czynił to pozwany D. C..

Dopiero w listopadzie 2020r. D. F. zaczął interesować się mieniem powierzonym G. Z.. Uznał, że ten sprzęt należy przekazać innym żołnierzom. Stał on w parku sprzętu technicznego i narażony był na działanie warunków atmosferycznych . Przyznał, że nie było innego miejsca, w którym ten sprzęt mógłby stać. W listopadzie 2020r. D. F. nie kontrolował i nie sprawdzał tego sprzętu. Przyznał, że nadwozia były zamknięte i nikt w nie nie ingerował. Czekał na powrót żołnierza ze zwolnienia lekarskiego. Mienia tego żołnierza nie kontrolował. W praktyce było to niemożliwe. Gdy dowiedział się o dłuższym urlopie zdrowotnym żołnierza uznał, że należy powołać komisję, która ustaliłaby stan techniczny tych pojazdów i przekazała innemu użytkownikowi. Klódki w nadwoziach zostały przecięte i żołnierze weszli do warsztatów. Wcześniej klucze te miał tylko G. Z..

Inwentaryzacja ta trwał w okresie od lutego 2021r. do czerwca 2021r.

/dowód; zeznanie św. D. F. k. 116v- 117v, A. N. k.117v- 118 , G. Z. k.118 - 119 /

Pozwany K. M. (1) także był nieobecny w jednostce a miało to miejsce od dnia 2 września 2020r.

Tymczasem powód nie wykazał kiedy rzeczywiście doszło do powstania szkody a ma to, zdaniem Sądu, zasadnicze znaczenie w kontekście stawianych pozwanym zarzutów .

Istotnym w sprawie było to, że żołnierzem, któremu powierzono przedmiotowe mienie był G. Z. (1). To on winien się rozliczyć z tego mienia i to on winien był sprawować nad tym mieniem pieczę. Zresztą on sam słuchany jako świadek przyznał, że w trakcie zwolnień lekarskich nadal był odpowiedzialny za mienie. Klucze miał w swojej szafce. Wprawdzie twierdził, że klucze czasami brał inny żołnierz za jego zgodą a wiedział o tym pozwany K. M. to jednak twierdzenie to należało ocenić jako gołosłowne bowiem żołnierz przywołany jako przykład przez G. Z. – R. W. – zaprzeczył aby kiedykolwiek pobierał klucze od warsztatów w pojazdach G. Z..

Powyższe pozwala Sądowi na wniosek, iż po stronie pozwanych nie doszło do naruszenia obowiązków w zakresie nadzoru nad mieniem kompanii.

.Jeśli przyjmując, że powód zarzuca pozwanemu naruszenie ogólnego obowiązku dbałości o mienie jednostki, to jest to ujęcie zbyt ogólne i nie wystarczające. Nie wiadomo zatem na czym owo naruszenie obowiązków polegało, czego zaniechał powód lub co zostało źle wykonane przez pozwanego, że doprowadziło do powstania braków.

Przypomnieć w tym miejscu należy, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków służbowych przez żołnierza polega na tym, że działa on w sposób sprzeczny z ciążącym na nim obowiązkiem służbowym lub nie podejmuje działania, pomimo że powinien to uczynić.. W związku z tym żołnierz ponosi odpowiedzialność majątkową za szkodę wskutek naruszenia każdego obowiązku służbowego, wynikającego zarówno z zakresu obowiązków na zajmowanym stanowisku służbowym, jak i z przepisów prawa, regulaminów, instrukcji, rozkazów i poleceń przełożonych itd.

W sprawie niniejszej, w przekonaniu Sądu, ustalone w sprawie fakty w żaden sposób nie dają podstawy do przypisania pozwanym naruszenia obowiązków a tym samym odpowiedzialności za powstałą szkodę.

Wobec powyższego orzeczono jak w wyroku. O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Bożena Makowczenko